

Pædagogisk læreplan for Klatretræet

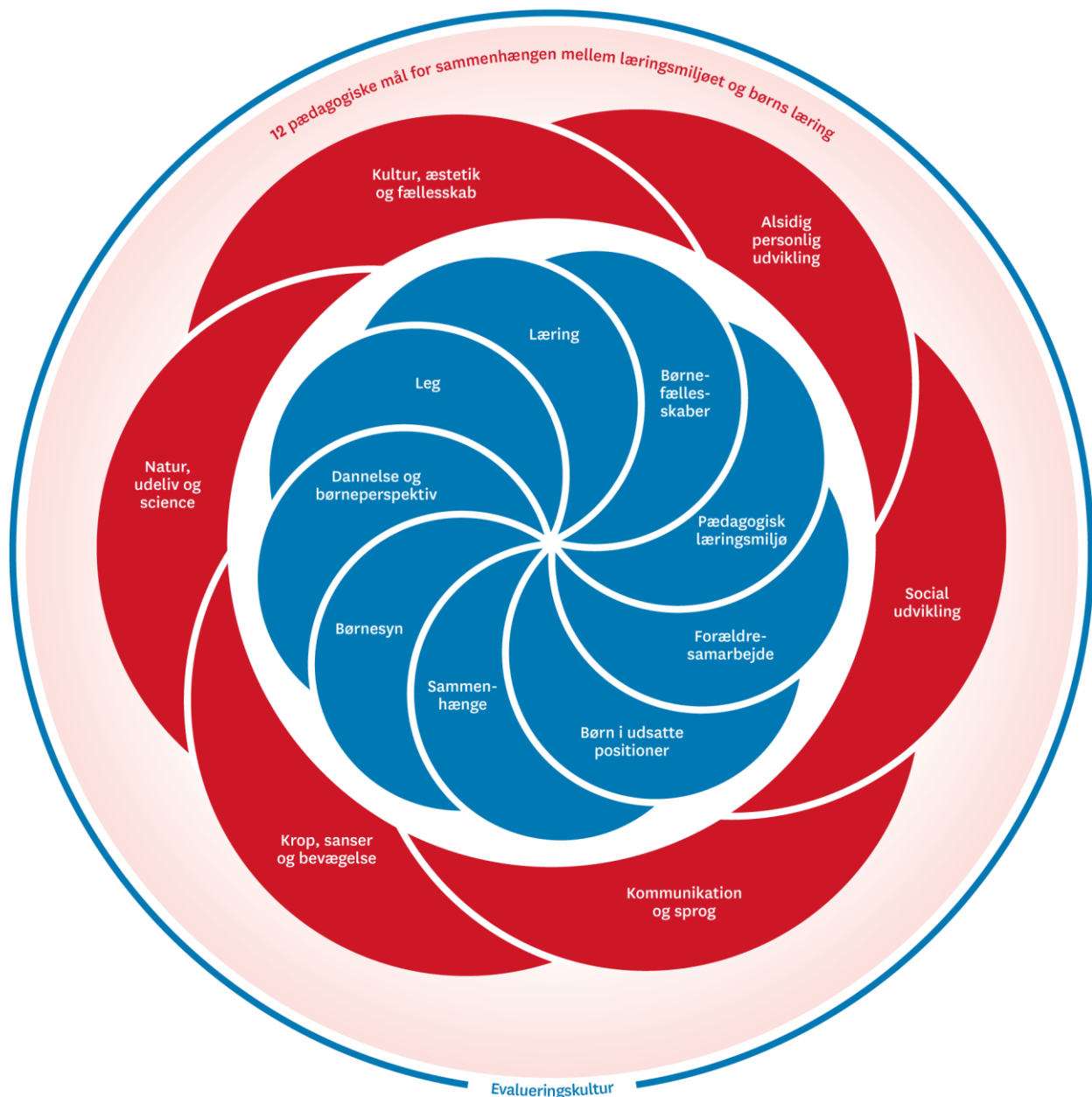
Blåbjergskolens Børneunivers'
dagtilbud 0-5 år

Aug. 2023

Den pædagogiske læreplan udgør rammen og den fælles retning for vores pædagogiske arbejde med børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse. Læreplanen er et levende dokument, som kort beskriver vores pædagogiske overvejelser og refleksioner med eksempler, der er retningsgivende for det daglige pædagogiske arbejde.

Ramme for udarbejdelse af den pædagogiske læreplan

Den pædagogiske læreplan udarbejdes med udgangspunkt i det fælles pædagogiske grundlag samt de seks læreplanstemaer og de tilhørende pædagogiske mål for sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø og børns læring.

Rammen for at udarbejde den pædagogiske læreplan er dagtilbudsloven og dens overordnede formålsbestemmelse samt den tilhørende bekendtgørelse. Loven og bekendtgørelsen er udfoldet i

publikationen [Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold](#). Publikationen samler og formidler alle relevante krav til arbejdet med den pædagogiske læreplan og er dermed en forudsætning for at udarbejde den pædagogiske læreplan. Derfor henvises der gennem skabelonen løbende til publikationen. På sidste side i skabelonen er der yderligere information om relevante inspirationsmaterialer.

Hvem er vi?

Klatretræet er et dagtilbud ved Blåbjergskolens Børneunivers, der er en del af Blåbjergskolen. Dagtilbuddet, bestående af vuggestue og børnehave, ligger sammen med skole, sfo og juniorklub – dette har vi har gjort siden den 1/8-19 og sammen udgør vi Blåbjergskolens Børneunivers.

Vi modtager børn i alderen 0-6 år og institutionen er indrettet så vi tilgodeser små som store børn. Vi er opdelt i 3 grupper efter alder og har 2 store stuer, samt fælles lokale med SFO'en i formiddagstimerne. De 0-2årige går i gruppen af Pindsvin, de 3-4årige i Egern-gruppen og de 4-5årige i Ugle-gruppen.

Vi nyder at dele matrikel med skolen, da det giver en rød tråd for det lille barn og deres familie. Vi benytter ugentligt skolens faciliteter – gymnastiksal, musik-lokale og hjemkundskab mm. Vi deltager ugentlig i morgensamling med skolen. Vi arbejder desuden også sammen om f.eks. motionsdagen op til efterårsferien, juleklippedag, overgang fra dagtilbud til skole, sommerfest og meget mere.

Klatretræets lokaler er lyse og lækre med gode muligheder for læringsmiljøer, der afspejler børnenes interesser og hvor der er plads til at fordybe sig i små grupper.

Vi er et lille dagtilbud hvor alle kender alle - børn som voksne, hvilket bevirker, at der er en hjemlig atmosfære. I Klatretræet er der mulighed for, at børnene kan lege sammen på kryds og tværs af årgange, baggrund og udviklingsniveau. Vi har etableret en skøn legeplads samt køkkenhave og bålsted på vores udeareal. På legepladsen er der mulighed for alsidig motoriske udfordringer, fordybelse omkring bålet - samt et hjørne at "gemme sig i".

Vi har en delebus med Varde Kommunes andre daginstitutioner - alle børn over 3 år kommer på skift med den på tur. Vi har også en Christianicykel, hvor de helt små kan komme med på oplevelsesture.

Vi er ofte på tur ud af huset - vi besøger både lokalområdet samt kommer længere omkring.

Vi vægter forældresamarbejdet højt og afholder Forældremøde årligt, vi støtter op om arbejdsdag samt Julemarked og forældrekafe i samarbejde med Børnenes Venner, som er Klatretræets støtteforening.

Pædagogisk grundlag

”Den pædagogiske læreplan skal udarbejdes med udgangspunkt i et fælles pædagogisk grundlag.”

”Det pædagogiske grundlag består af en række fælles centrale elementer, som skal være kendetegnende for den forståelse og tilgang, hvormed der skal arbejdes med børns trivsel, læring, udvikling og dannelse i alle dagtilbud i Danmark.”

”De centrale elementer er:

- **Børnesyn.** Det at være barn har værdi i sig selv.
- **Dannelse og børneperspektiv.** Børn på fx 2 og 4 år skal høres og tages alvorligt som led i starten på en dannelsesproces og demokratisk forståelse.
- **Leg.** Legen har en værdi i sig selv og skal være en gennemgående del af et dagtilbud.
- **Læring.** Læring skal forstås bredt, og læring sker fx gennem leg, relationer, planlagte aktiviteter og udforskning af naturen og ved at blive udfordret.
- **Børnefællesskaber.** Leg, dannelse og læring sker i børnefællesskaber, som det pædagogiske personale sætter rammerne for.
- **Pædagogisk læringsmiljø.** Et trygt og stimulerende pædagogisk læringsmiljø er udgangspunktet for arbejdet med børns læring.
- **Forældresamarbejde.** Et godt forældresamarbejde har fokus på at styrke både barnets trivsel og barnets læring.
- **Børn i udsatte positioner.** Alle børn skal udfordres og opleve mestring i lege og aktiviteter.
- **Sammenhæng til børnehaveklassen.** Sammenhæng handler blandt andet om at understøtte børns sociale kompetencer, tro på egne evner, nysgerrighed mv.”

”Loven fastsætter, at alle elementer i det fælles pædagogiske grundlag skal være udgangspunkt for arbejdet med den pædagogiske læreplan og dermed det pædagogiske arbejde med børns læring i dagtilbud.”

”Nogle elementer i form af fx børnesynet skal altid være til stede i det pædagogiske læringsmiljø, mens andre elementer som fx arbejdet med at skabe en god overgang til børnehaveklassen kan være mere til stede i nogle sammenhænge end andre.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 14

Børnesyn, Dannelse og børneperspektiv, Leg, Læring og Børnefællesskaber

Først forholder I jer til de fem elementer:

- Børnesyn
- Dannelse og børneperspektiv
- Leg
- Læring
- Børnefællesskaber.

I kan beskrive elementerne samlet eller hver for sig.

De øvrige elementer i det pædagogiske grundlag skal ifølge loven fremgå særskilt af den pædagogiske læreplan. Disse elementer forholder I jer til lidt senere.

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 15

Hvordan kommer de fem centrale elementer fra det fælles pædagogiske grundlag til udtryk hos os og bliver omsat i vores hverdag sammen med børnene?

I Klatretræet er vi af den indstilling at alle børn er unikke og har noget helt specielt at byde ind med. Vi tror også på vigtigheden af at være en del af noget større, et fællesskab. Et fællesskab man føler sig tilpas i og kan mærke, at man kan bidrage til. Barnet skal ikke blot udvikles til at blive voksent men også støttes og værdsættes de første år. Dét at være barn har værdi i sig selv. Børn har ret til at være forskellige og udvikle sig i forskelligt tempo.

Vi er meget bevidste om valget af vores legeting og kreative tilbud. Samtidig forholder vi os løbende til, om vores indretning med borde, dukkehuse, legekøkken m.m., samt organisering af legetøjet kan ændres og dermed skabe et bedre læringsmiljø for den gældende børnegruppe.

I august måned får vi nye grupper i Klatretræet. Med nye grupper følger nye spilleregler, nye fællesskaber og nye relationer og her er det ekstra vigtigt, at have fokus på barnets sociale udvikling. Det er vigtigt for børnenes udvikling, trivsel, læring og dannelse, at de føler, at de hører til og finder rod fæste i fællesskabet.

Vi vægter legen højt i Klatretræet. Vi skaber plads og rum til børnenes initiativer og hjælper de børn, der har brug for en guidende hånd for at komme med i legen. Vi leger med, iagttager og inviterer til leg, da vi ved, at legen er grundlæggende i børnenes sociale liv.

Vi etablerer små grupper i løbet af hele dagen, hvor det enkelte barn får tid til fordybelse, læring og samvær. Her vil vi være bevidste om, at børnenes initiativer også bliver bragt i spil, samtidig med at den voksnes initiativer også får plads. På den måde sikrer vi at barnet selv er medskabende af sin egen læring - og vi sikrer, at barnet bliver en aktiv deltager i demokratiske fællesskaber.

Pædagogisk læringsmiljø

”Det skal fremgå af den pædagogiske læreplan, hvordan det enkelte dagtilbud hele dagen etablerer et pædagogisk læringsmiljø, der med leg, planlagte vokseninitierede aktiviteter, spontane aktiviteter, børneinitierede aktiviteter samt daglige rutiner giver børnene mulighed for at trives, lære, udvikle sig og dannes.

Det pædagogiske læringsmiljø skal tilrettelægges, så det inddrager hensynet til børnenes perspektiv og deltagelse, børnefællesskabet, børnegruppens sammensætning og børnenes forskellige forudsætninger.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 22-23

Hvordan skaber vi hele dagen et pædagogisk læringsmiljø, der giver alle børn mulighed for at trives, lære, udvikle sig og dannes?

Det pædagogiske læringsmiljø eksisterer dagen igennem, såvel ved børne- og vokseninitierede aktiviteter, dagens rutiner, i mikro-overgange, ved spontane aktiviteter mm.

Vi er bevidste om læringen, der foregår dagen igennem f.eks. i hverdagsrutiner.

Der er f.eks. et stort udviklingspotentiale i garderoben. Her foregår der flere aktiviteter bl.a. må barnet:

- regulere sig, da det må vente på tur,
- øve sig - for at blive selvhjulpne,
- udvise empati og udskyde behov - for at kunne hjælpe andre eller rykke sig lidt, så der også er plads til et andet barn.

Det kan også være når alle madpakkerne skal hentes i køleskabet på samme tid - her må barnet:

- være tålmodig - ved at tage sin plads i køen
- koncentrere sig og lukke forstyrrelser ude - for at finde sin egen madpakke
- kende til genkendelige strukturer og finde sin egen plads ved bordet.

Dagen består på denne måde af mange små læringsmiljøer – vores opgave bliver at guide børnene til at regulere sig i disse læringsmiljøer og gennem struktur at give børnene overblik over de forskellige læringsmiljøer, hvad enten der er tale om leg-med-hinanden uden voksen indblanding, mikro-overgange, vokseninitierede aktiviteter, dagligdagsrutiner mv.

Samarbejde med forældre om børns læring

”Det skal fremgå af den pædagogiske læreplan, hvordan dagtilbuddet samarbejder med forældrene om børns læring.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 24-25

Hvordan samarbejder vi med forældrene om barnets og børnegruppens trivsel og læring?

Når barnet starter i Klatretræet, afholdes der en opstartssamtale, på den måde går vi i samarbejde med forældrene, den bedste forståelse for barnets udvikling og behov, vi planlægger opstarten ud fra det, så overgangen bliver bedst mulig.

Vi laver dialogprofiler på hvert barn, forud for samtaler og sidste gang op til skolestart, hvor forældrene også udfylder deres del. Vi bruger værktøjet til at give forældrene et klart billede af deres barns udvikling. Når barnet skal i skole kan de ligeledes se deres egen besvarelse, som en del af det fulde billede af barnets udvikling.

Vi er altid åbne for en dialog vedrørende barnet og dets trivsel og udvikling - det er væsentligt, at være bevidst om hele barnet og at relevante informationer vedrørende barnet og dets baggrund italesættes, så vi bedst muligt kan støtte og vejlede.

Vi dokumenterer vores pædagogiske arbejde på AULA og fortæller forældrene om vores oplevelser med børnene i dagligdagssnakke. Vi inviterer til forældrekafe, hvor vi viser, hvad vi har været optaget af. Vi vil skabe en bro mellem hjem og dagtilbud ved at invitere forældrene ind i fællesskabet og på den måde inddrages forældrene i deres børns læring og får mulighed for at kunne bidrage til deres barns læring.

Vi vil løbende lade Klatretræets vægge bære præg af, hvad vi pt. er optagede af, dette vil give børn, forældre og ansatte mulighed for gode dialoger, om hvad der sker i barnets dagligdag i Klatretræet.

Alle forældre i Klatretræet har mulighed for at blive en del af Børnenes venner - en støtteforening for Klatretræet. De arrangerer forskellige aktiviteter i løbet af året for børnene bl.a. julefrokost på Lunde Kro, Julemarked, Arbejdsdag mv.

Børn i udsatte positioner

”Det skal fremgå af den pædagogiske læreplan, hvordan det pædagogiske læringsmiljø tager højde for børn i udsatte positioner, så børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse fremmes.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 26

Hvordan skaber vi et pædagogisk læringsmiljø, der tager højde for og involverer børn i udsatte positioner, så børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse fremmes?

Som pædagogisk personale er vi opmærksomme på, at børn i udsatte positioner bliver talt ind og anerkendt i fællesskabet. Det enkelte barns bevæggrunde, oplevelser og fortællinger er vigtige at kende, for som fællesskab, at kunne forstå og respektere forskelligheder.

Vi er bevidste om vores egen forforståelse og hvilken betydning, den har for vores arbejde med det enkelte barn. Vi ønsker, at gøre alle børn ”venne-vigtige” og guide børnene, så der bliver skabt en kultur for at give plads til alle - alle børn er ligeværdige.

Vi har fokus på tilknytningens betydning og anvender ICDP's tankegang omhandlede samspil og relationer. Vi er positive rollemodeller og guider børnene i fællesskabet – ud fra de pædagogiske principper;

- Barnets nærmeste udviklingszone
- Feedforward og feedback
- Engagement og involvering
- Følge barnets spor
- Relationer
- Følelsesmæssig tilgængelighed
- Rollemodel
- Legen som omdrejningspunkt

Vi opfordrer ligeledes forældrene til, at støtte børnene i at udvikle gode legefællesskaber udenfor dagtilbuddet.

Sammenhæng til børnehaveklassen

”Det skal fremgå af den pædagogiske læreplan, hvordan der i børnenes sidste år i dagtilbuddet tilrettelægges et pædagogisk læringsmiljø, der skaber sammenhæng til børnehaveklassen.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 27

Hvordan tilrettelægger vi vores pædagogiske læringsmiljø for de ældste børn, så det skaber sammenhæng til børnehaveklassen?

Gennem hele barnets børnehavetid er skolens faglokaler samt SFO blevet brugt ugentligt. Der har været pudeleg i SFO, morgensamlinger, sjov i gymnastiksalen og besøg i skolens udearealer – alt imens at skolens elever og lærere interesseret hilser, hver gang vi krydser deres vej.

Det sidste år inden skolestart besøger de ældste børn i Klatretræet både SFO og børnehaveklassen. Gennem det sidste år af børnehavelivet, er der flere arrangementer med forskellige skoleklasser, hvor eleverne i skolen, samarbejder og hjælper børnehavebørnene. Der bliver bl.a. arrangeret Halloweenhygge, Julebagedag, påskehygge mv. Relationerne der etableres under disse arrangementer, skaber tryghed og genkendelighed ved overgangen til skole. De ældste børns motivation og nysgerrighed til skolelivet stimuleres og vi udforsker sammen med de ældste børn, hvad det vil sige at lave opgaver og have samlinger i skolen.

Fysisk er børnehaveklassen og SFO'en lige ved siden af Klatretræet, derfor er der mulighed for at bevare relationerne til de kendte børn og voksne i dagtilbuddet. Dagtilbuddet og SFO'en åbner og lukker sammen hver dag, så der er mulighed for fortsat at være sammen med vennerne i dagtilbuddet i ydertimerne.

Efter juleferien samarbejder vi desuden med Kvong Børnehus om at skabe relationer mellem førskolebørnene, så de kender lidt til hinanden inden skolestart. Vi er sammen 1 gang i måneden, hvor vi skiftevis besøger hinanden og tager på udflugter sammen.

En god skolestart er vigtig og vi har mulighed for at være fleksible i løsninger, for at støtte op om det enkelte barns tryghed i opstartsfasen.

Inddragelse af lokalsamfundet

”Det skal fremgå af den pædagogiske læreplan, hvordan dagtilbuddet inddrager lokalsamfundet i arbejdet med etablering af pædagogiske læringsmiljøer for børn.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 29

Hvordan inddrager vi lokalsamfundet i arbejdet med at skabe pædagogiske læringsmiljøer for børn?

Vi har et godt samarbejde med lokalsamfundet.

Klatretræet besøger kirken ved lejlighed og tager til julefortælling med til "juleteater" i december. Vi kommer i den lokale genbrugsbutik og hjælper med at pynte deres juletræ hvert år. Vi kommer i Æblehaven, som er et område, hvor der er skov, bakke, frugtplantage og bålhytte.

Vores støtteforening "Børnenes venner" arrangerer hvert år en tur ud af huset for os. Børnenes venner afholder desuden julefrokost i børnehøjde på Lunde Kro. I september afholdes hvert år Lunde By Night, hvor både skole og dagtilbud samt lokalsamfundet er repræsenteret. I 2023 arrangerede vi desuden i samarbejde en "Arbejdsdag" i Blåbjergskolens Børneunivers, hvortil der var stor opbakning.

Vi glæder os over at være en del af et mindre lokalsamfund og vi passer på byen og dens materiel. Vi hilser pænt på de mennesker, vi møder, når vi er i ude - og vi oplever at få store smil af dem, vi møder, på vores vej.

Arbejdet med det fysiske, psykiske og æstetiske børnemiljø

”Arbejdet med det fysiske, psykiske og æstetiske børnemiljø i dagtilbuddet skal integreres i det pædagogiske arbejde med etablering af pædagogiske læringsmiljøer.

Børnemiljøet skal vurderes i et børneperspektiv, og børns oplevelser af børnemiljøet skal inddrages under hensyntagen til børnenes alder og modenhed.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 30

Hvordan integrerer vi det fysiske, psykiske og æstetiske børnemiljø i det pædagogiske læringsmiljø?

Vi forholder os løbende til om vores indretning af læringsmiljøer fungerer optimalt. Vi vil med udgangspunkt i børnenes oplevelser og tilkendegivelser forsøge at få øje på, om nogle ting skal forandres i en periode. f.eks. har vi lavet rum i rummene med små reoler og skærmvægge - så der pt. er et "værksted", en dukkekrog, et samlingshjørne med bamsevenner og en bilbane. Derudover er der en fleksibel og flytbar "byggekrog".

Læringsmiljøerne giver ro til at fordybe sig i legene, de er optagede af. Det giver også børnene tydelighed omkring rammerne for legen. I ydertimerne oplever vi ind imellem, at børnene nyder godt af at "kunne lege på tværs" af børnehave og vuggestue i kortere perioder. På den måde bliver det trygt for barnet også at bevæge sig fra vuggestue til børnehave - og overgangen bliver flydende og relationerne udvikles og bevares.

Vi lytter til børnenes initiativer - hvilke ønsker de har og overvejer, hvordan vi kan arbejde os hen mod dem. Vi er opmærksomme på børnenes oplevelser i forhold til læringsmiljøerne dagen igennem samt i forbindelse med pædagogisk tilrettelagte aktiviteter, så vi kan tilpasse dem til børnefællesskabet.

Vi er opmærksomme på, at Klatretræet er indbydende ift. orden, renlighed, indretning og udsmykning.

De seks læreplanstemaer

”Den pædagogiske læreplan skal udarbejdes med udgangspunkt i seks læreplanstemaer samt mål for sammenhængen mellem læringsmiljøet og børns læring.

Det skal fremgå af den pædagogiske læreplan, hvordan det pædagogiske læringsmiljø understøtter børns brede læring inden for og på tværs af de seks læreplanstemaer.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 32

Alsidig personlig udvikling

”Alsidig personlig udvikling drejer sig om den stadige udvidelse af barnets erfaringsverden og deltagelsesmuligheder. Det forudsætter engagement, livsduelighed, gåpåmod og kompetencer til deltagelse.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 36-37

Pædagogiske mål for læreplanstemaet:

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn udfolder, udforsker og erfarer sig selv og hinanden på både kendte og nye måder og får tillid til egne potentialer. Dette skal ske på tværs af blandt andet alder, køn samt social og kulturel baggrund.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte samspil og tilknytning mellem børn og det pædagogiske personale og børn imellem. Det skal være præget af omsorg, tryghed og nysgerrighed, så alle børn udvikler engagement, livsduelighed, gåpåmod og kompetencer til deltagelse i fællesskaber. Dette gælder også i situationer, der kræver fordybelse, vedholdenhed og prioritering.

Hvordan understøtter vores pædagogiske læringsmiljø børnenes alsidige personlige udvikling?

I Klatretræet bliver børn og forældre mødt med anerkendelse. Anerkendelse er i høj grad med til at børn trygt kan bevæge sig i deres hverdagsrammer. I hverdagens trygge rammer vil børnene opbygge og udvikle deres selvfølelse og få oplevelsen af, at have betydning samt et sted at høre til. Dette er deres fundament, hvorfra de kan udforske både sig selv og deres egne grænser - samt verden omkring dem. Netop omverdenen er afgørende for at kunne øve sig i at sige til og fra og opnå større selvforståelse.

Vi støtter børnene i at udtrykke og håndtere deres følelser ved at spejle dem. Vi hjælper og guider dem, i dagligdagens mange oplevelser og gøremål og vi hjælper når de skal håndtere dagligdagens konflikter på en hensigtsmæssig måde.

Vi skifter mellem at inspirere til leg, hvor børnene kan støttes i at danne relationer og planlagte aktiviteter, hvor vi oftest vækker nysgerrighed hos børnene og understøtter deres interesser. Vi er løbende i dialog med forældrene, så vi hele tiden sikrer os at børnene får udfordringer, som passer deres udviklingsniveau på den måde arbejder vi sammen om det fælles mål - at understøtte børnenes trivsel, udvikling, læring og dannelse.

Social udvikling

”Social udvikling er udvikling af sociale handlemuligheder og deltagelsesformer og foregår i sociale fællesskaber, hvor børnene kan opleve at høre til, og hvor de kan gøre sig erfaringer med selv at øve indflydelse og med at værdsætte forskellighed.

Gennem relationer til andre udvikler børn empati og sociale relationer, og læringsmiljøet skal derfor understøtte børns opbygning af relationer til andre børn, til det pædagogiske personale, til lokal- og nærmiljøet, til aktiviteter, ting, legetøj m.m.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 38-39

Pædagogiske mål for læreplanstemaet:

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn trives og indgår i sociale fællesskaber, og at alle børn udvikler empati og relationer.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte fællesskaber, hvor forskellighed ses som en ressource, og som bidrager til demokratisk dannelse.

Hvordan understøtter vores pædagogiske læringsmiljø børnenes sociale udvikling?

I Klatretræet prioriterer vi de sociale fællesskaber, både med jævnaldrende og på kryds af alder og køn. Vi har dagligt samlinger i grupperne og deltager til morgensamling med skolen hver fredag. Vi taler med børnene om hvilken gruppe, de hører til, om alle børn er kommet og hvem vi mangler. Derudover spiser vi i de faste grupper og indbyder til samtaler, hvor dialogen understøttes - og børnene øves i turtagning, aktiv lytning mm.

Vi støtter børnene i deres venskaber, på tværs af grupper og alder og hjælper børn i udsatte positioner ind i fællesskabet ved at guide dem ud fra ICDPs samspilstemaer og NUSSA-aktiviteter.

Vi er kulturbærere og ansvarlige, når vi skal opbygge en kultur, som giver rum til alle. Hvert barn er unikt og har bevæggrunde i samspillet med andre. Vi spejler børnenes følelser og italesætter, sammen med dem, deres oplevelser, for at give deres kammerater et indblik i deres oplevelsesverden og en forståelse for, at det er i orden, at have forskellige meninger.

Vi møder det enkelte barn med positive forventninger og understøtter det i mødet med omverdenen. Det sker ofte i legen, da det er her barnet bl.a. lærer at forhandle, indgå kompromisser og løse konflikter. Vi veksler som personale mellem at gå foran, ved siden af og bagved børnene i mødet med omverdenen.

Kommunikation og sprog

”Børns kommunikation og sprog tilegnes og udvikles i nære relationer med barnets forældre, i fællesskaber med andre børn og sammen med det pædagogiske personale.

Det centrale for børns sprogtilegnelse er, at læringsmiljøet understøtter børns kommunikative og sproglige interaktioner med det pædagogiske personale. Det er ligeledes centralt, at det pædagogiske personale er bevidst om, at de fungerer som sproglige rollemodeller for børnene, og at børnene guides til at indgå i fællesskaber med andre børn.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 40-41

Pædagogiske mål for læreplanstemaet:

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn udvikler sprog, der bidrager til, at børnene kan forstå sig selv, hinanden og deres omverden.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn opnår erfaringer med at kommunikere og sprogliggøre tanker, behov og ideer, som børnene kan anvende i sociale fællesskaber.

Hvordan understøtter vores pædagogiske læringsmiljø børnenes kommunikation og sprog?

Vi er som personale i Klatretræet bevidste om, at vi er sproglige rollemodeller. Vi sætter derfor ord på vores handlinger, særligt overfor de yngste i dagtilbuddet. Vi gør rigtig meget for at opfange de små stunder i løbet af dagen, hvor der er anledning til at samtale på barnets præmisser.

Vi skaber læringsmiljøer, som understøtter barnets sproglige udvikling - f.eks. ved samling, når vi i fællesskab synger sange eller der udveksles fortællinger, når der læses bøger, snakkes omkring måltiderne mv. Når barnet undres, når barnet indgår i forhandlinger og skal løse dagligdagens konflikter og taler om følelser. Når vi er på oplevelse sammen - på ture, i naturen mv.

Vi veksler mellem at barnet lytter og taler - vi gentager og hjælper til med at barnet kan $\frac{1}{2}$ gøre sig selv forståelig i fællesskaber. Vi prioriterer ligeledes dialogen, når barnet har en-til-en tid med en voksen eller leger sammen barn-barn.

Vi tilbyder sprogvurderinger til alle børn indenfor tre måneder efter de er fyldt 3 år, hvilket gør, at vi hurtigt kan opspore og hjælpe barnet i f.eks. udtale, forståelse eller ordforråd. På den måde ved vi, hvad hvert enkelt barn skal guides i, for at udvikle et godt sprogligt fundament, som de kan gøre brug af, når de i leg skal kommunikere med andre.

Vi samarbejder desuden med tale-hørekonsulenter samt 2-sprogskonsulenten, der kan hjælpe os med at løse opgaven.

Krop, sanser og bevægelse

”Børn er i verden gennem kroppen, og når de støttes i at bruge, udfordre, eksperimentere, mærke og passe på kroppen – gennem ro og bevægelse – lægges grundlaget for fysisk og psykisk trivsel.

Kroppen er et stort og sammensat sansesystem, som udgør fundamentet for erfaring, viden, følelsesmæssige og sociale processer, ligesom al kommunikation og relationsdannelse udgår fra kroppen”.

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 42-43

Pædagogiske mål for læreplanstemaet:

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn udforsker og eksperimenterer med mange forskellige måder at bruge kroppen på.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn oplever krops- og bevægelsesglæde både i ro og i aktivitet, så børnene bliver fortrolige med deres krop, herunder kropslige fornemmelser, kroppens funktioner, sanser og forskellige former for bevægelse.

Hvordan understøtter vores pædagogiske læringsmiljø udviklingen af børnenes krop, sanser og bevægelse?

I klatretræet bruger vi kroppen, så meget som muligt. Vi lader os inspirere af "Spring ud i naturen".

I Klatretræet gør vi brug af egen legeplads i klatretræet samt skolens legeplads hvor bakker, klatrestativer, karuseller og vipper er repræsenteret. Vi går ture i forskellige områder, hvor alle sanser er i spil - i skove, på marker, i æblehaven, hvor den store kælkebakke bruges til mange forskellige lege hvor kroppen er i centrum - alle børn kan være med, når vi leger med kroppen i fokus - vi triller, kravler, går, kryber, løber og hopper og meget mere.

I gymnastiksalen leger vi vildt med måtter, ringe og tove - Vi leger regel og ramme-lege, hvor både krop og sanser skal samarbejde. Vi nyder også en stund med afslapning, hvor den enkelte finder ro i kroppen. Vi bruger børnemassage, som en måde at finde ro på - og ligeledes at være sammen på.

Vi ved, hvilken betydning det har, at barnet oplever sig tilpas i egen krop og er i stand til at kunne, hvad det ønsker rent motorisk - derfor støtter vi barnet i dets vej til selvhjulpenhed.

Natur, udeliv og science

"Naturoplevelser i barndommen har både en følelsesmæssig, en kropslig, en social og en kognitiv dimension.

Naturen er et rum, hvor børn kan eksperimentere og gøre sig de første erfaringer med naturvidenskabelige tænke- og analysemåder. Men naturen er også grundlag for arbejdet med bæredygtighed og samspillet mellem menneske, samfund og natur."

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 44-45

Pædagogiske mål for læreplanstemaet:

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn får konkrete erfaringer med naturen, som udvikler deres nysgerrighed og lyst til at udforske naturen, som giver børnene mulighed for at opleve menneskets forbundethed med naturen, og som giver børnene en begyndende forståelse for betydningen af en bæredygtig udvikling.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn aktivt observerer og undersøger naturfænomener i deres omverden, så børnene får erfaringer med at genkende og udtrykke sig om årsag, virkning og sammenhænge, herunder en begyndende matematisk opmærksomhed.

Hvordan understøtter vores pædagogiske læringsmiljø, at børnene gør sig erfaringer med natur, udeliv og science?

I Klatretræet prioriterer vi at komme ud hver dag året rundt.

Børnene får lov at eksperimentere og danne deres egne erfaringer med bl.a. vand, sand, jord, pinde og hvad de ellers finder i uderummet. Vi har fokus på at undersøge naturen sammen med børnene - og passer på naturen sammen med børnene. Vi deltager i "affaldsindsamlingsugen" og laver aktiviteter hvor bæredygtighed er i fokus bl.a. ved at genbruge materialer.

I Klatretræet har vi etableret et bålsted med køkkenhave, her laver vi mad over bål, passer blomster og grøntsager i køkkenhaven. Vi bruger uderummet som et ekstra læringsrum.

Vi undersøger sammen i naturen og finder svar på spørgsmål om naturen og naturfænomener.

Vi bruger legepladsen, nærmiljøet i byen og kører ud i naturen, når vi har bussen og undersøger plante- og dyrelivet det pågældende sted, f.eks. ved Æblehaven, Frøstruphave anlæg med sø, i skoven og ved stranden.

Vi ser, mærker og taler om vejret og årstidernes skiften - hvilke naturfænomener der er i spil.

Kultur, æstetik og fællesskab

”Kultur er en kunstnerisk, skabende kraft, der aktiverer børns sanser og følelser, ligesom det er kulturelle værdier, som børn tilegner sig i hverdagslivet.

Gennem læringsmiljøer med fokus på kultur kan børn møde nye sider af sig selv, få mulighed for at udtrykke sig på mange forskellige måder og forstå deres omverden.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 46-47

Pædagogiske mål for læreplanstemaet:

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn indgår i ligeværdige og forskellige former for fællesskaber, hvor de oplever egne og andres kulturelle baggrunde, normer, traditioner og værdier.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn får mange forskellige kulturelle oplevelser, både som tilskuere og aktive deltagere, som stimulerer børnenes engagement, fantasi, kreativitet og nysgerrighed, og at børnene får erfaringer med at anvende forskellige materialer, redskaber og medier.

Hvordan understøtter vores pædagogiske læringsmiljø, at børnene gør sig erfaringer med kultur, æstetik og fællesskab?

I Klatretræet præsenteres og involveres alle børn i vores kultur, værdier og traditioner året igennem - Klatretræet er et mindre fællesskab, i det store fællesskab, vi har på Blåbjergskolens Børneunivers. Her er der en rød tråd fra barnet starter - hvilket er muligt allerede fra Vuggestue til det bevæger sig videre i livet efter 6. klasse. Fællesskabet blomstrer, når der er rum til forskelligheder. Vi taler om og får kendskab til hinandens liv. Vi bliver klogere på, hvordan man kan bo sammen og hvad man laver sammen i de enkelte familier.

Vi bliver inviteret på hjemmebesøg - hvor børnene ligeledes oplever, hvordan familier er forskellige - med forskellige kulturer og værdier.

Vi støtter barnet i, at mærke, hvem det selv er og vække den vigtige følelse af, at være en vigtig brik i Klatretræet og vores fællesskab med de forskellige forudsætninger - kulturer, traditioner og værdier, de kommer med.

Vi inviteres via "Vardes kulturelle rygsæk" ud til forskellige oplevelser, hvor børnene præsenteres for forskellige kunstarter gennem forestillinger, kunstnermøder og workshops. Her er vi ikke kun tilskuere, men erfarer på egen krop, hvad det vil sige at arbejde kreativt.

Vi besøger desuden museer og biblioteker og bliver klogere på kunst og lyrik - Vi låner bøger, som passer til det, vi er optagede af.

Vi anvender forskellige materialer i æstetiske processer sammen med børnene, så deres nysgerrighed vækkes og de inspireres til at prøve sig selv af på nye måder.

Evalueringskultur

”Lederen af dagtilbuddet er ansvarlig for at etablere en evalueringskultur i dagtilbuddet, som skal udvikle og kvalificere det pædagogiske læringsmiljø.

Lederen er ansvarlig for, at arbejdet med den pædagogiske læreplan evalueres mindst hvert andet år med henblik på at udvikle arbejdet. Evalueringen skal tage udgangspunkt i de pædagogiske mål og herunder en vurdering af sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø i dagtilbuddet og børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse.

Evalueringen skal offentliggøres.

Lederen af dagtilbuddet er ansvarlig for at sikre en løbende pædagogisk dokumentation af sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø og børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse. Den pædagogiske dokumentation skal indgå i evalueringen.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 50-51

Det er ikke et lovkrav at beskrive dagtilbuddets dokumentations- og evalueringspraksis i den pædagogiske læreplan, men det kan være en fordel i udarbejdelsen af læreplanen at forholde sig til den løbende opfølgning og evaluering af indholdet i læreplanen.

Hvordan skaber vi en evalueringskultur, som udvikler og kvalificerer vores pædagogiske læringsmiljø?

Det vil sige, hvordan dokumenterer og evaluerer vi løbende vores pædagogiske arbejde, herunder sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø og de tolv pædagogiske mål?

I Klatretræet evaluerer vi kontinuerligt på personalemøder på vores læringsmiljøer. Vi anvender refleksionsmetoden "tale-boblen", hvor vi fokuserer på og reflektere i dybden over læringsmiljøer fra dagligdagen, som trænger til et særligt fokus, for justere, udvikle og kvalificere disse.

Vi er desuden i løbende dialog med børn og forældre, for at bringe deres perspektiver ind i evalueringerne.

Vi bruger SMITTE modeller, til at beskrive, hvad de enkelte grupper i en periode er særligt optagede af.

I de grupperne afholdes 4 refleksionsmøder samt 4 evalueringsmøder årligt - hvor læringsmiljø, læringsmål, pædagogiske principper samt aktiviteter evalueres og tilrettes for at udvikle og kvalificere det pædagogiske læringsmiljø.

Hvordan evaluerer vi arbejdet med den pædagogiske læreplan, som skal foretages mindst hvert andet år?

Her kan I fx kort beskrive, hvordan evaluering af læreplanen kan ses i forhold til jeres evalueringskultur i hverdagen.

Den pædagogiske læreplan evalueres på en pædagogisk dag hvert 2. år.

Vi anvender "redskab til selvevaluering", i evalueringsprocessen. Der fokuseres på arbejdet med den pædagogiske læreplan, evaluering og dokumentation af elementer i det pædagogiske læringsmiljø, inddragelse af forældre samt det fremadrettede arbejde.

Den pædagogiske læreplan er senest evalueret i juni 2023.